

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาตัวแปรสำคัญที่สามารถจำแนกข้าราชการครูกรมสามัญศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อระดับปริญญาโท ระหว่างผู้ที่สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา 5 - 6 ภาคการศึกษา 7 - 10 ภาคการศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูกรมสามัญศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาศึกษาต่อระดับปริญญาโทในปีการศึกษา 2521-2523 และสำเร็จการศึกษาแล้วจวก 4 สถาบันการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 497 คน คือจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 147 คน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตประสานมิตร 126 คน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 114 คน และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 110 คน โดยศึกษาทั้งหมด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ ได้รับกลับคืนมาและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 91.02 วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณหาค่าร้อยละ มัชฌิม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) โดยวิธีวิเคราะห์แบบมีขั้นตอน (Stepwise method) ได้ข้อค้นพบดังนี้

1. เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วพบว่าข้าราชการครูกรมสามัญศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาในการศึกษาระหว่าง 5-6 ภาคการศึกษา รองลงมาคือ 4 ภาคการศึกษา และมีจำนวนน้อยมากที่ใช้เวลาดังแต่ 7 ภาคการศึกษาขึ้นไป แต่เมื่อพิจารณาแต่ละสถาบันการศึกษาแล้วพบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตประสานมิตร และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระหว่าง 5-6 ภาคการศึกษา

2. ระยะเวลาดำเนินการที่ใช้ในการศึกษาเนื้อหาวิชา และการทำวิทยานิพนธ์ พบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ใช้เวลาเฉลี่ยในการศึกษาเนื้อหาวิชามากที่สุดคือประมาณ 4 ภาคการศึกษาแต่ใช้เวลาเฉลี่ยในการทำวิทยานิพนธ์น้อยที่สุดคือประมาณ 14 เดือน

ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขต
ประสานมิตร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยการใช้เวลาในการศึกษา เนื้อหาวิชา
ใกล้เคียงกันคือประมาณ 3.5 ภาคการศึกษา ส่วนเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ประมาณ
17 เดือน ยกเว้นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ที่ใช้เวลาประมาณ 14 เดือน
เท่านั้น

3. ตัวแปรสำคัญที่ปรากฏ ในสมการจำแนกกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา ภายใน 4 ภาค
การศึกษา 5-6 ภาคการศึกษาและ 7-10 ภาคการศึกษามี 2 สมการ โดยที่ตัวแปรในสมการ
ที่ 1 มีส่วนในการแยกความแตกต่างของกลุ่มได้สูงกว่าตัวแปรในสมการที่ 2 นอกจากนี้ตัวแปร
ในสมการจำแนกที่ได้ยังแตกต่างกันไปตามสถานการศึกษา แต่ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่ม
ทั้ง 3 กลุ่มของผู้สำเร็จการศึกษาจากทั้ง 4 สถานการศึกษาได้มี 3 ตัวแปรคือ การะรับ
ผิดชอบงานในหน้าที่ ลักษณะการลา 4 ภาคการศึกษาแต่ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จจึงกลับไป
ทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ และลักษณะการลา 5 ภาคการศึกษาแต่ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่
เสร็จจึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์

ตัวแปรลักษณะการลา 5 ภาคการศึกษาแต่ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จและกลับไปทำ
งานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ เป็นตัวแปรที่ให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกสูงในสมการที่ 1
ในกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวแปรลักษณะการลา 4 ภาคการศึกษาแต่ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จและกลับไปทำ
งานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ เป็นตัวแปรที่ให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกสูง ทั้งในสมการที่
1 และสมการที่ 2 โดยที่สมการที่ 1 ให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกสูงในกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา
จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และในสมการที่ 2 ให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกสูงในกลุ่มผู้สำ
เร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตประสานมิตร
และมหาวิทยาลัย เชียงใหม่

ตัวแปรอื่น ๆ นอกจากนี้ สามารถจำแนกกลุ่มทั้ง 3 กลุ่มได้ใน 3 สถานการศึกษา
2 สถานการศึกษา และสถานการศึกษาเดียวซึ่งแตกต่างกันไป แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าตัวแปร

ปัญหาความเอาใจใส่ของอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มทั้ง 3 กลุ่มได้ใน 3 สถาบันการศึกษาและยังให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกสูงในสมการที่ 1 ทั้งใน 3 สถาบันการศึกษาอีกด้วย คือทั้งในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒวิทยา เขตประ-
 สานมิตร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณาแต่ละสถาบันการศึกษา พบว่าตัวแปรสำคัญซึ่งปรากฏในสมการจำแนกแตกต่างกันไปตามสถาบันการศึกษา ดังนี้

3.1 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีตัวแปรที่ปรากฏในสมการการจำแนก 27 ตัวแปร จากตัวแปรทั้งสิ้น 57 ตัวแปร โดยที่ตัวแปรในสมการที่ 1 มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ประมาณร้อยละ 78.13 ซึ่งสูงกว่าตัวแปรในสมการที่ 2 ที่มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ประมาณร้อยละ 21.87 และตัวแปรที่ให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกสูงในสมการที่ 1 ได้แก่ตัวแปรลักษณะการลา 5 ภาคการศึกษาแต่ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จ จึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ ปัญหาความเอาใจใส่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาการวางแผนการลุ่มตัวอย่าง และการรับผิดชอบงานในหน้าที่ซึ่งให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกเป็น 0.903 -0.840 0.555 และ 0.521 ตามลำดับ ส่วนในสมการที่ 2 ได้แก่ตัวแปรลักษณะการลา 4 ภาคการศึกษาแต่ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จจึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ และตัวแปรประสพการณ์ด้านบริหารการศึกษา ซึ่งให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกเป็น 0.640 และ -0.533 ตามลำดับ

3.2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยา เขตประสานมิตรมีตัวแปรที่ปรากฏในสมการจำแนก 28 ตัวแปรจากตัวแปรทั้งสิ้น 57 ตัวแปร โดยที่ตัวแปรในสมการที่ 1 มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ประมาณร้อยละ 67.28 ซึ่งสูงกว่าตัวแปรในสมการที่ 2 ที่มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ประมาณร้อยละ 32.72 และตัวแปรที่ให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกสูงในสมการที่ 1 ได้แก่ตัวแปรปัญหาการเขียนอภิปรายและข้อเสนอแนะผลการวิจัย ปัญหาความเบื่อหน่ายท้อแท้ ปัญหาความวิตกกังวล และปัญหาการกำหนดขอบเขตประชากรที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกเป็น 0.699 0.616 -0.602 0.545 -0.539 และ-0.533 ตามลำดับ ส่วนในสมการที่ 2 ได้แก่ตัวแปรลักษณะการลา 4 ภาคการศึกษาแต่ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จจึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์

ปัญหาการกำหนดขอบเขตประชากร ปัญหาการวิเคราะห์ข้อมูลโดยไม่ใช่คอมพิวเตอร์และปัญหาการวางแผนการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกเป็น 0.707 0.584 -0.524 และ -0.510 ตามลำดับ

3.3 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีตัวแปรที่ปรากฏในสมการจำแนก 20 ตัวแปร จากตัวแปรทั้งสิ้น 57 ตัวแปร โดยที่ตัวแปรในสมการที่ 1 มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ประมาณร้อยละ 77.73 ซึ่งสูงกว่าตัวแปรในสมการที่ 2 ที่มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ประมาณร้อยละ 22.27 และตัวแปรที่ให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกสูงในสมการที่ 1 ได้แก่ตัวแปรปัญหาการวางแผนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ปัญหาความเอาใจใส่ของอาจารย์ที่ปรึกษา ลักษณะการลา 5 ภาคการศึกษาแต่ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จจึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ และปัญหาการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกเป็น -0.829 -0.765 0.762 0.746 และ 0.557 ตามลำดับ ส่วนในสมการที่ 2 ได้แก่ตัวแปรปัญหาความวิตกกังวล ปัญหาความกลัวในการทำวิทยานิพนธ์ และการประชุมสัมมนาทางวิชาการ ซึ่งให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกเป็น 0.991 -0.686 และ 0.530 ตามลำดับ

3.4 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีตัวแปรที่ปรากฏในสมการจำแนก 24 ตัวแปรจากตัวแปรทั้งสิ้น 57 ตัวแปร โดยที่ตัวแปรในสมการที่ 1 มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ประมาณร้อยละ 74.28 ซึ่งสูงกว่าตัวแปรในสมการที่ 2 ที่มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ประมาณร้อยละ 25.72 และตัวแปรที่ให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกสูงในสมการที่ 1 ได้แก่ตัวแปรภาระรับผิดชอบงานในหน้าที่ ปัญหาการวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหาความรู้ความสามารถทางสถิติที่ใช้ในการวิจัยของผู้วิจัย ปัญหาการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ปัญหาการพิมพ์วิทยานิพนธ์ และปัญหาการวางแผนการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกเป็น 0.938 0.690 -0.560 -0.550 -0.530 และ 0.552 ตามลำดับ ส่วนในสมการที่ 2 ได้แก่ตัวแปรลักษณะการลา 4 ภาคการศึกษา แต่ยังไม่เสร็จจึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ ปัญหาความวิตกกังวลและปัญหาการทำหนังสือติดต่อทางราชการ ซึ่งได้ค่าน้ำหนักในการจำแนกเป็น 0.604 0.580 และ -0.564 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาซึ่งได้แก่ ลักษณะการลาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ภาระรับผิดชอบงานในหน้าที่ ประสบการณ์ก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท อารมณ์และความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์ทางวิชาการกับเพื่อนร่วมรุ่น ปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ปัญหาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สามารถใช้จ่ายจำแนกกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา 5-6 ภาคการศึกษา 7-10 ภาคการศึกษาได้ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ระบุไว้ นอกจากนี้ยังพบว่าตัวแปรลักษณะการลาศึกษาต่อในลักษณะที่ลา 4 ภาคการศึกษาหรือลา 5 ภาคการศึกษา แต่ไม่สำเร็จการศึกษาแล้วกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ และตัวแปรภาระรับผิดชอบงานในหน้าที่ เป็นตัวแปรที่สำคัญและมีน้ำหนักสูงในการจำแนกกลุ่มทั้ง 3 กลุ่มของผู้สำเร็จการศึกษาจากทั้ง 4 สถาบันการศึกษาอีกด้วย ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ที่มีส่วนในการจำแนกกลุ่มนั้นแตกต่างกันไปตามสถาบันการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบในการเรียนการสอนตลอดจนการทำวิทยานิพนธ์ของแต่ละสถาบันการศึกษาแตกต่างกัน

การที่พบว่าตัวแปรลักษณะการลาศึกษาต่อในลักษณะที่ลา 3 ภาคการศึกษาหรือ 4 ภาคการศึกษา หรือ 5 ภาคการศึกษาแต่ทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จ จึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์และตัวแปรภาระรับผิดชอบงานในหน้าที่ เป็นตัวแปรสำคัญในการจำแนกกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา 5-6 ภาคการศึกษา และ 7-10 ภาคการศึกษานั้น อาจเนื่องมาจากประสบการณ์สามัญศึกษาว่าด้วยการลาศึกษาต่อภายในประเทศ ที่กำหนดให้ข้าราชการทุกคนที่ลาศึกษาต่อต้องกลับมาทำงานให้กับกรมสามัญศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 เท่าของระยะเวลาที่ลาศึกษาต่อ นอกจากนี้ในขณะที่ลาศึกษาต่อจะไม่มีสิทธิ์ขึ้นขั้นเงินเดือนอีกด้วยจึงทำให้ข้าราชการครูที่ลาศึกษาต่อรีบกลับไปทำงานในขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า ข้าราชการครูที่ลาในลักษณะที่ลาเพียง 3 ภาคการศึกษา เพื่อศึกษาเนื้อหาวิชาและกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ สามารถสำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษาร้อยละ 42.86 สำเร็จการศึกษาภายใน 5-6 ภาคการศึกษาร้อยละ 32.14 และที่เหลืออีกร้อยละ 25.00 สามารถสำเร็จการศึกษาภายใน 7-10 ภาคการศึกษา (ผลการวิเคราะห์รายละเอียดปรากฏว่าในตาราง 13ภาคผนวก ง.)

ซึ่งถ้าข้าราชการครูเหล่านี้ลาครบ 4 ภาคการศึกษาตามกำหนดเวลาของหลักสูตร อาจจะสำเร็จการศึกษาภายในเวลา 4 ภาคการศึกษามากกว่านี้ เช่นเดียวกันกับผู้ใช้เวลา 4 ภาคการศึกษาซึ่งสามารถสำเร็จการศึกษาภายในเวลา 4 ภาคการศึกษาถึงร้อยละ 81.66 ในขณะที่สำเร็จการศึกษาภายใน 5-6 ภาคการศึกษา และ 7-10 ภาคการศึกษาเพียงร้อยละ 13.54 และ 4.80 ตามลำดับเท่านั้น นั่นหมายความว่าถ้าข้าราชการครูเหล่านี้ลาจนสำเร็จการศึกษาจึงต้องกลับไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ โอกาสที่จะสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาย่อมมีมากกว่า

การที่ข้าราชการครูที่ลาไปในลักษณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษาและกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ซึ่งต้องรับภาระงานในหน้าที่จึงทำให้ไม่มีเวลาให้กับการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานอยู่ในต่างจังหวัด จะไม่มีเวลาติดต่อหรือพบปะเพื่อปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาเลย นับเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลเหล่านี้สำเร็จการศึกษาช้ากว่าเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี (2523 : 213 - 218) และนันทนา รัตนอาภา (2525 : 117 - 118) ที่พบว่าภาระรับผิดชอบงานที่ทำประจำและลักษณะการลาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท มีส่วนทำให้สำเร็จการศึกษาทันกำหนดเวลา หรือไม่ทันตามกำหนดเวลา

นอกจากนี้การที่พบว่าตัวแปรปัญหาความเอาใจใส่จากอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถจำแนกกลุ่มทั้ง 3 กลุ่มได้ใน 3 สถาบันการศึกษาอีกทั้งยังเป็นตัวแปรที่ให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกสูงทั้งใน 3 สถาบันการศึกษาย่อมแสดงว่า ปัญหาความเอาใจใส่จากอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งที่มีส่วนในการแยกความแตกต่างของกลุ่มทั้ง 3 กลุ่มได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีบทบาทสำคัญที่จะทำให้ตัดสินใจในความดูแลทำวิทยานิพนธ์เสร็จเร็วหรือช้า ถ้าอาจารย์ที่ปรึกษามีเวลาเอาใจใส่ให้คำแนะนำปรึกษาอย่างเพียงพอโอกาสที่นิสิตจะทำวิทยานิพนธ์เสร็จย่อมมีมาก แต่โดยทั่วไปแล้วอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ต้องทำหน้าที่ในขณะเดียวกันหลายด้าน คือ เป็นอาจารย์ประจำวิชา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ยังต้องปฏิบัติภารกิจอาจารย์มหาวิทยาลัย เช่นด้านการบริหาร การวิจัย ตลอดจนงานการบริหารชุมชนอีกทางหนึ่งด้วยจึงทำให้ไม่มีเวลาให้คำปรึกษาและเอาใจใส่นิสิตในความดูแลอย่างทั่วถึง จากการวิจัยครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาด้านนี้มากที่สุดคือ เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีงานวิจัยอื่นที่ต้องควบคุมหลายเรื่อง

นอกจากนี้ยังมีงานพิเศษที่ต้องทำอีกมากจึงทำให้ไม่มีเวลาให้คำแนะนำปรึกษาอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์และศิริชัย กาญจนวาสี (2523 : 196) ที่พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วอาจารย์ที่ปรึกษา 1 คนมีนิสิตภายใต้ความดูแลถึง 6 คน และยังคงทำหน้าที่สอนโดยเฉลี่ย 8 หน่วยกิตต่อสัปดาห์อีกด้วย จึงทำให้ไม่มีเวลาให้กับนิสิตอย่างเพียงพออีก ทั้งยัง สอดคล้องกับผลการวิจัยของจีนอท์ (Jeanotte 1981 : 1508 --A) ที่พบว่า ความช่วยเหลือและความเอาใจใส่จากอาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนในการจำแนกกลุ่มผู้ที่ต้องออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน และกลุ่มผู้ที่ศึกษาจนสำเร็จการศึกษาได้

ตัวแปรที่สามารถจำแนกความแตกต่างของกลุ่มทั้ง 3 กลุ่มตัวอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นตัวแปรด้าน ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ เช่นปัญหาการหาหัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาความรู้ความสามารถในหัวข้อที่ทำวิจัย ปัญหาการวางแผนการวิจัย ปัญหาความรู้ความตามวรรคทางสถิติของผู้วิจัย ตลอดจนปัญหาการพิมพ์วิทยานิพนธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการสำเร็จการศึกษาทันตามกำหนด เวลาหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นส่วนใหญ่ ถ้านิสิตสามารถหาหัวข้อวิทยานิพนธ์ได้เร็ว มีความรู้ความสามารถในเรื่องที่จะทำวิจัยมีการวางแผนล่วงหน้าทุกขั้นตอนอย่างรอบคอบ ย่อมมีโอกาสสำเร็จการศึกษาได้เร็วขึ้นด้วย แต่จากทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาด้านการทำวิทยานิพนธ์มากให้ความเห็นว่าจะต้องใช้เวลาในการทำหัวข้อวิทยานิพนธ์นานมาก เนื่องจากหัวข้อที่ตนเองสนใจศึกษาไม่เป็นที่สนใจของอาจารย์ที่ปรึกษาจึงต้องเปลี่ยน เรื่องใหม่หรือแนวการศึกษาใหม่ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง จึงต้องเสียเวลาในการติดตาม เป็น เวลานานนอกจากนี้ตนเองไม่มีความรู้ความสามารถด้านสถิติที่ใช้ในการวิจัยอย่างเพียงพอ อีกทั้งด้านการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ต้องใช้เวลาศึกษาวิธีการใช้และการแปลผลการวิเคราะห์อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี (2523 : 198 - 203) ที่พบว่าปัญหาที่นิสิตประสบมากที่สุดในการทำวิทยานิพนธ์ คือ การวิเคราะห์ข้อมูล รองลงมาได้แก่การเก็บข้อมูลและการเขียนวิทยานิพนธ์

2. จากการพิจารณาคำร้อยละ ในการจำแนกของสมการชุดที่ 1 ในทั้ง 4 สถาบันการศึกษา ซึ่งมีค่าระหว่าง 67.28 - 78.13 และคำร้อยละในการจำแนกของสมการชุดที่ 2 ซึ่งมีค่าระหว่าง 21.87 - 32.72 แสดงว่าตัวแปรในสมการชุดที่ 1

มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ดีกว่าตัวแปรในสมการชุดที่ 2 และเมื่อพิจารณาในแต่ละสถาบันการศึกษาแล้ว พบว่าตัวแปรในสมการชุดที่ 1 ในทุกสถาบันการศึกษา สามารถใช้จำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ดีพอสมควร ดังจะเห็นได้จากตัวแปรในสมการจำแนกของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มีส่วนในการแยกความแตกต่างของกลุ่มได้ร้อยละ 78.13 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีส่วนในการแยกความแตกต่างของกลุ่มได้ร้อยละ 77.73 และของมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มีส่วนในการแยกความแตกต่างของกลุ่มได้ร้อยละ 74.28 ยกเว้นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตประสานมิตร ที่มีส่วนในการแยกความแตกต่างของกลุ่มได้เพียงร้อยละ 67.28 เท่านั้น ซึ่งนับว่าไม่สูงมากนัก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะลักษณะการสำเร็จการศึกษาภายในเวลา 4 ภาคการศึกษา 5-6 ภาคการศึกษา และ 7 - 10 ภาคการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒวิทยาเขตประสานมิตร อาจขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่นที่มีได้นำมาศึกษาด้วยในครั้งนี้ ✓

3. เนื่องจากลักษณะการลาศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กับภาระรับผิดชอบงานในหน้าที่ (ผลการวิเคราะห์รายละเอียด ปรากฏในตารางที่ 14 ภาคผนวก ง.) และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวนี้ อาจจะมีส่วนช่วยในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้ด้วย ซึ่งตามลักษณะการวิเคราะห์ด้วยวิธี Stepwise นั้น ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงกับตัวแปร เกณฑ์จะได้รับการคัดเลือกเข้าไปในสมการก่อน ตัวแปรที่เหลือ เมื่อตัดความสัมพันธ์ร่วมออกไปแล้วจึงอาจมีค่าความสัมพันธ์น้อยกว่าตัวแปรอื่น ทำให้ตัวแปรอื่น ๆ ได้รับการคัดเลือกเข้าไปในสมการก่อน คำนวณหนักในการจำแนกของตัวแปรที่เหลือจึงมีค่าน้อย ดังเช่น ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการลา และภาระรับผิดชอบงานในหน้าที่ของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ พบว่าลักษณะการลา 4 ภาคการศึกษา แต่ยังไม่สำเร็จจึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์มีความสัมพันธ์สูงกับภาระรับผิดชอบงานในหน้าที่ (0.60) จึงทำให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกของตัวแปรลักษณะการลา 4 ภาคการศึกษา แต่ยังไม่สำเร็จจึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ มีค่าเพียง 0.198 เท่านั้น ในขณะที่ค่าน้ำหนักในการจำแนกของ ตัวแปรภาระรับผิดชอบงานในหน้าที่มีค่าสูง 0.521 เช่นเดียวกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าตัวแปรลักษณะการลา 5 ภาคการศึกษา แต่ยังไม่สำเร็จจึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับภาระรับผิดชอบงานในหน้าที่ (0.43)

จึงทำให้ค่าน้ำหนักในการจำแนกของตัวแปรการระมัดระวังงานในหน้าที่มีค่าต่ำเพียง -0.055
ในขณะที่ตัวแปรลักษณะการลา 5 ภาคการศึกษาแต่ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จจึงกลับไปทำ
งานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์มีค่าสูงถึง 0.762

จากการวิเคราะห์ในรายละเอียดเพิ่มเติมดังกล่าวแล้วนี้จึงน่าจะสรุปได้ว่า ตัว
แปรลักษณะการลาศึกษาต่อและตัวแปรการระมัดระวังงานในหน้าที่ เป็นตัวแปรที่มีส่วนช่วยใน
การจำแนกความแตกต่างของกลุ่มได้สูง เช่น เดียวกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับตัวแปรสำคัญ ที่สามารถจำแนกข้าราชการครู ผู้สำเร็จการศึกษาภายใน 4 ภาคการศึกษา 5-6 ภาคการศึกษา และ 7-10 ภาคการศึกษา จากสถาบันการศึกษาทั้ง 4 แห่งดังได้กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. การที่พบว่าตัวแปรสำคัญที่ทำให้ข้าราชการครูกรมสามัญศึกษา มีความแตกต่างกันในระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษา กล่าวคือสามารถสำเร็จการศึกษาภายในเวลา 4 ภาคการศึกษา 5-6 ภาคการศึกษา หรือ 7-10 ภาคศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับตัวแปร ภาวะรับผิดชอบงานในหน้าที่ขณะที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา และตัวแปรลักษณะการลาศึกษาต่อในลักษณะที่ลามาศึกษาเฉพาะ เนื้อหาวิชา แล้วกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ หรือลา 4 ภาคการศึกษา หรือ 5 ภาคการศึกษา หรือ 6 ภาคการศึกษา แต่ยังไม่ทำวิทยานิพนธ์ไม่เสร็จ จึงกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ โดยที่มีแนวโน้มว่าส่วนใหญ่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่กำหนด 4 ภาคศึกษานั้นมักจะลามาจนครบ 4 ภาคการศึกษา ในขณะที่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลังเวลาที่กำหนด มักจะลามาในลักษณะที่ลาศึกษาเฉพาะ เนื้อหาวิชา เพียง 3 ภาคการศึกษา แล้วกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น กรมสามัญศึกษาจึงสมควรร่วมมือกับทางบัณฑิตวิทยาลัยของแต่ละสถาบันการศึกษา กำหนดให้ผู้ที่ลาศึกษาต่อศึกษาต่ออย่างน้อย 4 ภาคการศึกษา อันครบตามกำหนดเวลาของหลักสูตร จึงจะกลับไปปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ และควรมีมาตรการบางประการในการกำหนดเงื่อนไข เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ เช่นกำหนดว่าจะต้องผ่านขั้นตอนการพิจารณาหัวข้อวิทยานิพนธ์ จากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา เสียก่อน หรือผ่านขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลให้เสร็จเรียบร้อยเสียก่อน จึงจะกลับไปปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ ซึ่งเงื่อนไข เช่นนี้น่าจะช่วยให้ผู้ที่ลาศึกษาต่อมีโอกาสสำเร็จการศึกษาได้เร็วยิ่งขึ้น และจะ เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดผลเสียระยะยาวในการที่ข้าราชการครูที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ต้องลาราชการเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือเพื่อพบปะปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากนี้ยังช่วยลดปัญหาความสูญเสียค่าทางการศึกษาอีกด้วย ทั้งยัง เป็นการสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 พ.ศ. 2525 - 2529 ในการที่จะเร่งผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโทให้ได้

ปริมาณใกล้เคียงกับ เป้าหมายที่กำหนดไว้ และ เป็นการยกมาตรฐานและประสิทธิภาพ ในการผลิตบัณฑิตในระดับบัณฑิตศึกษาให้สูงขึ้นด้วย

2. การที่พบว่าตัวแปรสำคัญ ที่มีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่ม ส่วนใหญ่คือตัวแปรด้านปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ นับตั้งแต่ปัญหาการหาหัวข้อวิทยานิพนธ์ การวางแผนการวิจัย ความรู้ความสามารถทางด้านสถิติและวิจัยของผู้วิจัย การเก็บ รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย ตลอดจนถึงปัญหาการพิมพ์วิทยานิพนธ์ จึงสมควรที่ทางสถาบันการศึกษาพิจารณาปรับปรุง หลักสูตรโดย เน้นความสำคัญทางด้าน การวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย และการใช้คอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้ผู้ที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาได้ทราบแนวทางในการทำวิจัย อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการศึกษาทันตามกำหนด เวลาอีกทางหนึ่งด้วย

ในส่วนของปัญหาด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ควรที่ทางสถาบันการศึกษา จัดให้อาจารย์ที่ทำหน้าที่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รับภาระงานสอนและงานใน หน้าที่พิเศษอื่นให้น้อยลง และควรกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีนิสิตในความ ดูแลไม่เกินความสามารถ ทั้งนี้ เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษามี เวลาให้คำแนะนำปรึกษา และ เอาใจใส่นิสิตในความดูแลได้อย่างเต็มที่ และทั่วถึง

3. ตัวแปรในสมการชุดที่ 1 ซึ่งมีส่วนในการจำแนกความแตกต่างของ กลุ่มทั้ง 3 กลุ่ม ของทั้ง 4 สถาบันการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ คือมีส่วนช่วยในการ แยกความแตกต่างของกลุ่มได้มากกว่าร้อยละ 70 ยกเว้น ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร- วิโรฒวิทยาเขตประสานมิตร ที่ตัวแปรในสมการชุดที่ 1 มีส่วนในการแยกความแตกต่าง ของกลุ่มได้เพียงร้อยละ 67.28 เท่านั้น ซึ่งแสดงว่าการสำเร็จการศึกษาในเวลาที่แตกต่างกันนี้ ย่อม เกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่นอีกนอกจากตัวแปรที่นำมาศึกษา ดังนั้น ถ้าต้องการ ทำวิจัยในลักษณะนี้อีก จึงควรศึกษาตัวแปรอื่นที่คาดว่าจะมีส่วน เกี่ยวข้องกับระยะเวลา ในการสำเร็จการศึกษาเพิ่ม เข้าไปด้วย เป็นต้นว่า ตัวแปรด้านภาระรับผิดชอบในครอบครัว ซึ่งจากการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่สำเร็จการศึกษาช้ากว่าเวลาที่กำหนด ให้ทัศนะไว้ว่า เนื่องจากมีภาระต้องรับผิดชอบทางครอบครัว จึงทำให้ไม่มีเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ อย่างเต็มที่ เป็นเหตุให้สำเร็จการศึกษาช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้